

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus II. An, & quid sit Prædestinatio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

generalis respicit ordinem in finem, non ipsum finem. Unde non est necesse, ut ipsum, sed ut ordinem in finem consequatur. Ex quo fit, quod DEUS providentiæ generali omnibus hominibus ordinem media sufficientia ad salutem; quamvis eorum multi salutem non consequantur: quia

omnium salus non nisi antecedente & inefficaci voluntate est volita. Ratio secundi est, quia finis universalis provisoris est manifestatio suorum attributorum, quem DEUS assequitur, sive homines damnentur, sive salventur.

ARTICULUS II.

An & quid sit prædestinatio?

SUMMARI A.

1. Existentiæ prædestinationis.
2. Oeconomica actuum concurrentium ad prædestinationem.
3. Formaliter prædestinatio consistit in actu imperii.
4. Electio ad gloriam non est causa proxima salutis, sed remota, & in ordine intentionis.
5. Subiectum prædestinationis creatura rationalis.
6. Finis prædestinationis gloria; objectum immediatum media ad gloriam.
7. Numerus electorum DEO certus certitudine causalitatis & prædestinationis.

§. I.

Existentiæ & natura prædestinationis.

1. Prædestinatio sumi potest late & strictè. Late accipitur pro quocunque efficaci decreto DEI, vel pravia destinatione ad quemcunque finem. Sic S. Hieron. in illa verba Apostoli *Qui prædestinavit nos, &c.* vocem prædestinationis accepit cum dixit: *prædestinare est prædesinare.* Sic eadem voce S. Augustinus crebrius utitur in textibus contra scientiam mediam superius allegatis. Sic idem S. Doct. tract. 28. in Joan. hanc vocem extendit etiam ad reprobationem significandam, cum dicit: *Quomodo ergo istis dixit: Non estis ex ovis meis? Quia videbat eos ad sempiternum interitum prædestinatos, non ad vitam æternam sui sanguinis presso comparatos.* Et 15. de Civit. DEI. c. 1. ponit duas civitates, quarum una, inquit, prædestinata est in æternum regnum cum Christo; altera æternum supplicium subire cum diabolo. Pressius accipitur modo à Theologis vox prædestinationis pro illa solum prædestinatione, qua creaturam rationalem efficaciter & infallibiliter destinatur in finem vite & salutis æternæ. Quo sensu à S. Augustino de bono persever. c. 14. definitur: *præsentia & preparatio beneficiorum DEI, quibus certissime liberantur, quicunque liberantur.* Et à S. Th. hic q. 23. a. 1. Ratio transmissionis creature rationalis in finem vite æternæ. Quam de facto dari constat ex Rom. 8. *Quos prædestinavit, &c. vocavit, &c.* Ephel. 1. *Qui prædestinavit nos, &c.* Estque definitum in Concil. Araucano & Trident. Sess. 6. c. 12. Ratio quoque est, quod omnis effectus DEI præexistit in actu Divinae providentiæ, sed quorundam hominum per ordinata media transmissio in vitam æternam est aliquis effectus DEI: ergo præexistit in actu Divinae providentiæ, qui dicitur prædestinatio.

2. Sed quis & qualis est iste actus, in quo prædestinatio formaliter consistit? Supponimus, ad prædestinationem, plures actus voluntatis & intellectus concurrere, quos per analogiam ad no-

sus actus, & secundum prioritatem obiectorum in DEO distinguimus, quorum aliqui pertinent ad ordinem intentionis; alii ad ordinem executionis. In ordine intentionis posito decreto intentionis Incarnationis & prædestinationis Christi, ponitur voluntas aliquas creaturas rationales beatificandi propter gloriam Christi, qua voluntas dicitur efficax intentio finis, item propositum liberandi, sive salvandi: & quatenus comparatur partim ad gloriam Christi, partim ad reprobos, qui relinquuntur in massa perditionis, sic vocatur *electio ad gloriam.* Huic voluntati ex parte intellectus subnectitur iudicium & sententia de mediis ad hujus finis consecutionem idoneis. Post quorum repræsentationem voluntas eligit, & determinat media, qui actus rectè vocatur *voluntas secundum propositum.* Atque hic absolvitur ordo intentionis.

Sequitur ordo executionis, qui incipit ab actu imperii, quo intellectus efficaciter determinat voluntatem ad usum. *Ufus* est actus voluntatis, quo potentia executiva applicatur ad executionem, in qua demum finitur ordo executionis.

Quæritur ergo, in quonam ex hisce actibus formaliter consistat prædestinatio? Cujus questionis resolutio facile sequitur ex Articulo præcedenti. Cum enim prædestinatio sit pars providentiæ; ideo sicuti ista in actu intellectus consistit, qui vocatur Imperium, ita in eodem actu imperii est essentia prædestinationis, velut etiam ex utraque definitione aperte colligitur. Unde si quando SS. PP. prædestinationem voluntatem, electionem, propositum salvandi appellant, sicut & Scotus in 1. dist. 40. q. 1. definiens prædestinationem, quod sit: *Electio creature intellectus ad gratiam & gloriam.* Illam originativè & præsuppositivè voluntatem appellaverunt: quia videlicet actum voluntatis essentialiter præsupponit, & connotat.

Neque dicas, quod posita electione ad gloriam & efficaci voluntate salvandi, homo infallibiliter consequitur salutem: ergo actus imperii consequens erit superfluus. Nam Respondeo, Hominem quidem ex vi electionis infallibiliter consequi salutem, non tanquam per causam proximam & immediatam in ordine executionis; sed tanquam per causam radicalem & remotam in ordine intentionis.

Sed inquis: Movere ad voluntatem pertinet, non ad intellectum: ergo etiam si prædestinatio consisteret in actu Imperii, quo potentia executiva movetur, tamen pertineret ad voluntatem. Respondeo. Movere applicativè pertinet ad voluntatem, concedo. ordinativè & incitativè, nego.

§. II.

Subiectum & obiectum prædestinationis.

5. Ceterum prædestinatio ad tria comparari potest. Ad subiectum, finem, & media. Subiectum prædestinationis activè acceptæ est DEUS ipse ut prædestinans, cum prædestinatio activè accepta sit actus formaliter immanens Divini intellectus. Si accipias passivè; sic formaliter est in prædestinato; adeoque subiectum prædestinationis (veluti in definitione S. Doct. exprimitur) est creatura rationalis; utpote, in qua effectus prædestinationis activæ, vocatio, iustificatio, glorificatio, in quibus prædestinatio passivè accepta consistit, reperiuntur.
6. Finis prædestinationis est gloria, seu vita æterna; circa quam mediatur; circa ipsa verò media, hoc est, beneficia illa, per quæ DEUS creaturam rationalem efficaciter perducit ad vitam æternam, immediatè versatur: cum sit actus prudentiæ & providentiæ, cujus immediatum obiectum sunt media. Unde etiam in definitione S. Augustini ponitur: *præscientia & preparatio beneficiorum, &c.*
7. Quod si verò generalis Providentia DEI, ita omnia in numero, pondere & mensura disponit, Sap. 11. ut & capillos capitis, & arborum folia in numerato habeat; multo magis numerus electo-

rum & prædestinatorum DEO notus est, uti Christus insinuavit, dicens: *cognosco meas*, Joan. 10. *Scio, quos elegerim, &c.* Joan. 13. *Nemo rapit oves meas de manu mea*, Jo. 6. Estque hæc certitudo non solum per modum cognitionis (ait S. D. hic a. 7.) sed etiam per modum cujusdam principalis prævisionis. Utriusque ex S. Doct. cognoscas, præscientiam, quæ ponitur in definitione prædestinationis, non esse scientiam mediam, quippe quæ omnem causæ determinationem anteverrens nullam potest fundare certitudinem, & effectus infallibilitatem; sed scientiam visionis & approbationis, ut quæ sit *subnixæ propositio*, & efficaci Decreto DEI, media pro allequendo sine efficacia præficienti.

Præfinit ergo DEUS cuilibet electo sua mediâ non vago & indeterminato modo, v. g. ut si auditâ concione non convertitur, convertatur pullata ægritudine, molestiâ, &c. hoc enim nimis imperfectæ, & impotentis providentiæ genus est, sed modo determinato, ut his videlicet certis & determinatis mediis convertatur, & ad finalem perseverantiam perducatur. In qua proinde prævisione mediorum certè cognoscit ordinem prædestinationis, quam certitudinem Schola Thomistica causalitatis mediorum appellat, insinuatam in Augustiniana definitione illis verbis, *quibus certissime liberantur, quicumque liberantur.*

ARTICULUS III.

Verum electio ad gloriam sit gratuita?

SUMMARI A.

1. Distingueda sunt in Divinis decreta intentiva & executiva.
2. Exponitur status questionis.
3. Statuitur gratuita electio ex Ephes. 1.
4. Ex capite 9. ad Romanos.
5. Ex Testimoniis D. Augustini & D. Th.
6. Primum fundamentum ex regulis prudentiæ.
7. Responsio adversariorum eliditur, ostendendo distinctionem ex parte volutorum.
8. Replica Adversariorum impugnatur.
9. Lestis evasio præcluditur.
10. Altera replica & distinctio Adversariorum depellitur.
11. Contra quartam responsonem evincitur electio gratuita ad gloriam in particulari.
12. Solvuntur objecta SS. PP. testimonia.
13. Examinatur mens Angelici Doctoris.
14. Quo sensu DEVS eò modo disponat dare, quò modo dat gloriam.
15. Ratio coronæ non evincit prævisionem meritorum.
16. Disparitas inter inter panam & coronam.
17. Quandonam, propter quod aliquid fit, sit causa finalis.
18. Absurda objecta.
19. Retorquentur.
20. Non sequitur ex nostra sententia acceptio personarum apud DEVM.
21. Neque oppressio libertatis.
22. Calvinistico dilemmati franguntur cornua.

§. I.

Thomistica assertio fundata in S. Scripturis.

SUPpono ex jam dictis, in Divinis distinguedos esse actus, & decreta pertinentia ad ordinem intentionis, & ad ordinem executionis: cum enim actus intellectus & voluntatis distinguedantur in DEO per analogiam ad nostros actus intellectus & voluntatis, ideo in DEO admittendi sunt omnes illi actus, qui ab imperfectione depurari possunt; tales porro sunt actus, quorum aliqui ad ordinem intentionis, alii ad ordinem executionis pertinent. Sicigitur in præfenti negotio prædestinationis, licet secundum dicta ipse actus & decretum prædestinationis formaliter consistat in actu imperii pertinente ad executionem, tamen præsuppositivè connotat & includit aliquos actus voluntatis; pertinentes ad ordinem intentionis, inter quos eminet electio ad gloriam, quod etiam vocatur decretum intentionum gloriæ.

De qua celebris est controversia, an præter meritum, & rationem finalem, quam habet ex parte DEI (estque bonitatis & divitiarum misericordiæ suæ manifestatio) etiam habeat motivum & causam meritoriam ex parte ipsius prædestinati, ita, ut electionem ad gloriam præcesserit prævisio meritorum; neque proinde electio fuerit omnino gratuita, sed in meritis prædestinatorum, dependenter à gratia eliciendis, radicata. Vel